

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Соціально-правовий факультет
Кафедра політичних наук і права

**Методичні рекомендації для самостійної роботи
з дисципліни «Господарський процес»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 08 Право
081 «Право»**

Розробник:
к.ю.н., Кобко-Одарій В.С.

Одеса – 2020

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського (протокол № 4 від 21.12.2020 року)*

Рецензенти:

Дудченко В. В. доктор юридичних наук, професор, професор кафедри загальнотеоретичної юриспруденції, заслужений юрист України, вчений секретар Національного університету «Одеська юридична академія».

Долженков О. Ф. доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Господарський процес» [для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»]. Розробник: Кобко-Одарій В.С. ДЗ «Південноукраїнський нац. пед. ун-т імені К. Д. Ушинського». Одеса : Вид-во «Університет Ушинського». 2020. 41 с.

Методичні рекомендації укладені відповідно до Освітньо-професійної програми «Право» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». У рекомендаціях висвітлені основні завдання щодо самостійної роботи здобувачів зазначеного профілю відповідно до сучасних тенденцій освітнього процесу в закладі вищої освіти.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
Розділ 1. ОПИС ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Опис навчальної дисципліни	5
1.2. Критерії оцінювання	8
1.3. Програма навчальної дисципліни	17
1.4 Структура навчальної дисципліни	20
РОЗДІЛ 2. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «Господарський процес»	24
2.1. Модуль 1. Загальна частина	24
2.2. Модуль 2. Спеціальна частина	27
Перелік запитань до підготовки до екзамену	33
Список рекомендованої літератури	36

Передмова

Самостійна робота є невід'ємною частиною навчання здобувачів вищої освіти. Основне завдання вищої освіти сформувати фахівця, що має здібності до саморозвитку та самоосвіти. Це посилює роль самостійної роботи, яка формує низку необхідних компетентностей у здобувача вищої освіти, серед яких – здатність працювати автономно, визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення, а також набуття навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу та використання інформації з різних джерел.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти складається з таких видів робіт: підготовка до усіх видів поточного і підсумкового контролю, у тому числі практичних занять, залікових модулів і екзамену, самостійного опрацювання окремих питань, що не розглядалися у лекційному курсі, а також виконання творчо-аналітичних завдань до кожної з тем навчальної дисципліни, написання реферату.

«Господарський процес» є обов'язковою дисципліною для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних знань і практичних навичок застосування норм господарського процесуального законодавства, що регулюють порядок здійснення судочинства у справах, що належать до юрисдикції господарських судів.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <i>08 Право</i>	Статус дисципліни: обов'язкова	
	Освітньо-професійна програма: <i>Право</i>	Мова навчання: українська	
Рік навчання:			
3-й			
Змістових модулів – 2	Спеціальність: <i>081 Право</i>	Семестр:	
		6-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5,5; самостійної роботи здобувача – 4,4.	Рівень вищої освіти: <i>перший (бакалаврський)</i>	20 год.	
		Практичні, семінарські	
		40 год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 53% : 47%.

2. Пояснювальна записка

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних знань і практичних навичок застосування норм господарського процесуального законодавства, що регулюють порядок здійснення судочинства у справах, що належать до юрисдикції господарських судів.

Передумови для вивчення дисципліни: Навчальна дисципліна «Господарський процес» вивчається на основі знань, які студенти отримали при вивченні дисциплін «Теорія держави і права», «Римське право», «Цивільне право», «Господарське право», «Адміністративне право та процес», «Цивільний процес», має структурно-логічні зв'язки з такими навчальними дисциплінами як, «Кримінальний процес», «Фінансове право», «Нотаріат та адвокатура».

Очікувані програмні результати навчання:

1. ПРН 1. Називати наукові методи та категорії юридичної науки.
2. ПРН 2. Інтерпретувати поняття, юридичний статус і практичну значущість різних джерел права та можливість їх використання при регулюванні дії / діяльності суб'єктів права.
3. ПРН 3. Застосовувати юридичні знання та набуті вміння для оперативного розв'язання проблемних ситуацій у відповідній галузі права чи в рамках певного інституту, а також для надання кваліфікованого висновку на основі отриманих знань.
4. ПРН 4. Кваліфіковано використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення верховенства принципу захисту прав, свобод і законних інтересів людини.
5. ПРН 5. Застосувати основні методи аналізу, ^[11]інноваційні підходи для вирішення професійних завдань, використовувати новітні ІТ-технології у професійній діяльності.
6. ПРН 7. Здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу; формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації.
7. ПРН 8. Оцінювати ефективність локальних нормативних актів на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку та аналізу стану локальної правотворчості.
8. ПРН 9. Використовувати навички роботи зі значними масивами спеціалізованої інформації нормативного та доктринального характеру; уміння сформулювати власну внутрішню цілісну, логічну й обґрунтовану позицію на основі максимально повного опрацювання джерельної бази.
9. ПРН 10. Брати участь у дискусіях та демонструвати здатність тлумачити чинне законодавство, навички оперативного та ефективного орієнтування в нормативній базі, розрізнення джерел права із врахуванням їх юридичної сили та ієрархії, вирішення проблеми конкуренції норм законодавства.
10. ПРН 12. Дотримуватися у професійній діяльності принципів соціальної відповідальності та етичних стандартів правничої професії; виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів незалежності, верховенства права, законності, конфіденційності тощо; нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах.
11. ПРН 13. Демонструвати навички самостійної роботи, правого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
12. ПРН 15. Ідентифікувати основні теорії, принципи, методи та поняття історико-теоретичних, галузевих та спеціальних юридичних наук в навчанні та професійній діяльності.
13. ПРН 17. Демонструвати знання та навички, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень прикладних, галузевих та міжгалузевих юридичних наук, здійснювати критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної юридичної науки.

14. ПРН 18. Демонструвати володіння практичними навичками щодо оперативного та якісного збору, перевірки інформації, її належного джерельного оформлення – під час підготовки наукових робіт, офіційних документів чи юридичних висновків.

15. ПРН 19. Вдосконалювати методи та форми здійснення юридичної діяльності, навички ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації.

16. ПРН 20. Практикувати у галузі юридичної діяльності, приймати участь в розробці нормативно-правових актів.

Очікувані результати навчання дисципліни:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- стан основних проблем науки господарського процесуального права;
- джерела господарського процесуального права і їх структуру;
- поняття і значення господарсько-процесуальних відносин, їх місце у механізмі правового регулювання;
- правовий статус суду, учасників судового процесу, їх процесуальні права та обов'язки;
- чинні норми господарського процесуального права;
- зміст правових інститутів;
- систему та види процесуальних документів, які виходять від суду й учасників судового процесу, законодавчі вимоги, які ставляться до форми та змісту таких документів;
- практику застосування господарського процесуального законодавства, перспективні та основні напрямки його розвитку.

уміти:

- орієнтуватися в системі джерел господарського процесуального права та працювати з ними;
- правильно тлумачити та застосовувати норми господарського процесуального права при вирішенні спорів у господарському судочинстві;
- використовувати дані науки господарського процесуального права для вирішення професійних завдань;
- визначати предмет доказування та необхідні докази по справі;
- оцінювати докази;
- складати необхідні господарсько-процесуальні документи;
- аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій науки господарського процесуального права та господарсько-процесуального законодавства.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в правовій та викладацькій професійній діяльності або у процесі навчання, які передбачають застосування певних теорій та методів політичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК. 2 Гнучкість мислення: набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування юридичних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.

ЗК. 3 Креативність: здатність до генерування нових ідей (креативність), прийняття обґрунтованих рішень, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК. 5 Комунікативні навички: здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами.

ЗК. 6 Технологічні здатності: навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу та використання інформації з різних джерел.

ЗК. 9 Соціальні та етичні зобов'язання: здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону.

ЗК. 10 Автономність: здатність працювати автономно, визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі і політико-правові процеси та приймати обґрунтовані рішення.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК. 1 Знання понятійно-категоріального апарату, методів теорії права та системи юридичних наук відповідно до конкретних галузей права.

ФК. 5 Володіння знаннями про систему права та законодавства, механізми правового регулювання у різних галузях права, а також про стан юридичної практики.

ФК. 6 Володіння знаннями, необхідними для оперативного вирішення проблемних питань у галузях публічного права (конституційне, міжнародне публічне, фінансове) та приватного права (цивільне, господарське, сімейне).

ФК. 7 Знання специфічних форма та напрямків практичної діяльності правника в межах дисциплін адвокатської діяльності та нотаріату.

ФК. 8 Уміння здійснювати правильну юридичну кваліфікацію конкретної судової чи правозастосовної справи, аналізувати норми чинного законодавства та матеріали судової практики, знаходити оптимальні способи подолання прогалин та колізій у праві.

ФК. 9 Уміння визначати можливі варіанти розвитку конкретної судової чи правозастосовної справи, планування конкретних процесуальних чи інших юридично значущих дій та актів.

ФК. 10 Уміння виявляти та усувати причини й умови, що сприяють вчиненню правопорушень.

ФК. 11 Уміння реалізовувати норми матеріального і процесуального права в професійній діяльності, правильно застосовувати нормативно-правові акти.

ФК. 12 Уміння використовувати в науковій роботі необхідні комп'ютерні програмні продукти й електронні ресурси – з огляду на потребу моніторингу динаміки оновлення нормативної бази, пошуку й опрацювання значних масивів нормативних актів та доктринальної літератури, а також підготовки юридичних висновків та інших матеріалів доктринального характеру.

ФК. 13 Діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури, забезпечувати дотримання законодавства суб'єктами права.

ФК. 14 Здатність прийняття участі в розробці нормативно-правових актів.

ФК. 15 Здатність здійснювати професійну діяльність у повній відповідності до закону, забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

Міждисциплінарні зв'язки: «Теорія держави і права», «Римське право», «Цивільне право», «Господарське право», «Адміністративне право та процес», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Фінансове право», «Нотаріат та адвокатура».

3. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Здобувач не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем.
	1 бал	Здобувач фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної

		дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
	2 бали	Здобувач дає відповіді на більшість питань навчальної дисципліни, проте не повністю розкриває зміст теоретичних питань. Має власну точку зору, проте не завжди обгрунтовує її. Інколи потребує допомоги викладача.
	3 бали	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Має власну точку зору та завжди може аргументувати свої доводи.
Самостійна робота	0 балів	Здобувач не виконав самостійну роботу.
	1 бал	Здобувач фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) виклав окремі питання, не розкриваючи основний зміст теоретичних питань і практичних завдань.
	2 бали	Здобувач у повному обсязі, вільно та самостійно виклав матеріал, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичних питань та практичних завдань, навів аргументи на підтвердження власних думок, та залучив додаткові джерела та літературу.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (екзамен)

Бали	Критерії
0 балів	Відповіді на запитання відсутні.
1-5 балів	Відповіді на запитання неповні, невпевнені. Відсутні приклади практичного використання.
6-10 балів	Здобувач не вміє логічно думати, робити власні висновки. Відповіді на запитання формальні, книжкові. Не наведено прикладів практичного використання в освітньому процесі
11-15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, проте наявні помилки у визначеннях. Здобувач намагається робити власні висновки, наводить приклади практичного використання в освітньому процесі.
16-20 балів	Здобувач вміє розмірковувати, робити власні висновки. Відповіді на запитання повні, обгрунтовані, логічно побудовані, з прикладами практичного використання.

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	Здобувач на високому рівні <i>знає</i> : стан основних проблем науки господарського процесуального права; джерела господарського процесуального права і їх структуру; поняття і значення господарсько-процесуальних відносин, їх місце у механізмі правового регулювання; правовий статус суду, учасників судового процесу, їх процесуальні права та обов'язки; чинні норми господарського процесуального права; зміст правових інститутів; систему та види процесуальних документів, які виходять від суду й учасників судового процесу, законодавчі вимоги, які ставляться до форми та змісту таких документів; практику застосування господарського процесуального законодавства, перспективні та основні напрямки його розвитку. Здобувач на високому рівні <i>уміє</i> : орієнтуватися в системі джерел

господарського процесуального права та працювати з ними; правильно тлумачити та застосовувати норми господарського процесуального права при вирішенні спорів у господарському судочинстві; використовувати дані науки господарського процесуального права для вирішення професійних завдань; визначати предмет доказування та необхідні докази по справі; оцінювати докази; складати необхідні господарсько-процесуальні документи; аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій науки господарського процесуального права та господарсько-процесуального законодавства.

Здобувач на високому рівні *здатний*: називати наукові методи та категорії юридичної науки; інтерпретувати поняття, юридичний статус і практичну значущість різних джерел права та можливість їх використання при регулюванні дій / діяльності суб'єктів права; застосовувати юридичні знання та набуті вміння для оперативного розв'язання проблемних ситуацій у відповідній галузі права чи в рамках певного інституту, а також для надання кваліфікованого висновку на основі отриманих знань; кваліфіковано використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення верховенства принципу захисту прав, свобод і законних інтересів людини; застосувати основні методи аналізу, ^{SEP}інноваційні підходи для вирішення професійних завдань, використовувати новітні ІТ-технології у професійній діяльності; здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу; формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації. оцінювати ефективність локальних нормативних актів на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку та аналізу стану локальної правотворчості; використовувати навички роботи зі значними масивами спеціалізованої інформації нормативного та доктринального характеру; вміння сформулювати власну внутрішньо цілісну, логічну й обґрунтовану позицію на основі максимально повного опрацювання джерельної бази; брати участь у дискусіях та демонструвати здатність тлумачити чинне законодавство, навички оперативного та ефективного орієнтування в нормативній базі, розрізнення джерел права із врахуванням їх юридичної сили та ієрархії, вирішення проблеми конкуренції норм законодавства; дотримуватися у професійній діяльності принципів соціальної відповідальності та етичних стандартів правничої професії; виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів незалежності, верховенства права, законності, конфіденційності тощо; нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах; демонструвати навички самостійної роботи, правого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; ідентифікувати основні теорії, принципи, методи та поняття історико-теоретичних, галузевих та спеціальних юридичних наук в навчанні та професійній діяльності; демонструвати знання та навички, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень прикладних, галузевих та міжгалузевих юридичних наук, здійснювати критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної юридичної науки; демонструвати володіння практичними навичками щодо оперативного та якісного збору, перевірки інформації, її належного джерельного оформлення – під час підготовки наукових робіт, офіційних документів чи юридичних висновків; вдосконалювати методи та форми здійснення юридичної діяльності, навички ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації; практикувати у галузі юридичної діяльності, приймати участь в розробці нормативно-правових актів.

Добре
(82 – 89 В)

Здобувач на достатньому рівні *знає*: стан основних проблем науки господарського процесуального права; джерела господарського процесуального права і їх структуру; поняття і значення господарсько-процесуальних відносин, їх місце у механізмі правового регулювання; правовий статус суду, учасників судового процесу, їх процесуальні права та обов'язки; чинні норми господарського процесуального права; зміст правових інститутів; систему та види процесуальних документів, які виходять від суду й учасників судового процесу, законодавчі вимоги, які ставляться до форми та змісту таких документів; практику застосування господарського процесуального законодавства, перспективні та основні напрямки його розвитку. Усні відповіді повні, логічні, натомість не завжди обґрунтовані.

Здобувач на достатньому рівні *уміє*: орієнтуватися в системі джерел господарського процесуального права та працювати з ними; правильно тлумачити та застосовувати норми господарського процесуального права при вирішенні спорів у господарському судочинстві; використовувати дані науки господарського процесуального права для вирішення професійних завдань; визначати предмет доказування та необхідні докази по справі; оцінювати докази; складати необхідні господарсько-процесуальні документи; аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій науки господарського процесуального права та господарсько-процесуального законодавства. Під час усних відповідей припускається незначних помилок.

Здобувач на достатньому рівні *здатний*: називати наукові методи та категорії юридичної науки; інтерпретувати поняття, юридичний статус і практичну значущість різних джерел права та можливість їх використання при регулюванні дій / діяльності суб'єктів права; застосовувати юридичні знання та набуті вміння для оперативного розв'язання проблемних ситуацій у відповідній галузі права чи в рамках певного інституту, а також для надання кваліфікованого висновку на основі отриманих знань; кваліфіковано використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення верховенства принципу захисту прав, свобод і законних інтересів людини; застосувати основні методи аналізу, ініноваційні підходи для вирішення професійних завдань, використовувати новітні ІТ-технології у професійній діяльності; здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу; формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації. оцінювати ефективність локальних нормативних актів на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку та аналізу стану локальної правотворчості; використовувати навички роботи зі значними масивами спеціалізованої інформації нормативного та доктринального характеру; уміння сформулювати власну внутрішньо цілісну, логічну й обґрунтовану позицію на основі максимально повного опрацювання джерельної бази; брати участь у дискусіях та демонструвати здатність тлумачити чинне законодавство, навички оперативного та ефективного орієнтування в нормативній базі, розрізнення джерел права із врахуванням їх юридичної сили та ієрархії, вирішення проблеми конкуренції норм законодавства; дотримуватися у професійній діяльності принципів соціальної відповідальності та етичних стандартів правничої професії; виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів незалежності, верховенства права, законності, конфіденційності тощо; нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах; демонструвати навички самостійної роботи, правового мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; ідентифікувати основні теорії,

	<p>принципи, методи та поняття історико-теоретичних, галузевих та спеціальних юридичних наук в навчанні та професійній діяльності; демонструвати знання та навички, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень прикладних, галузевих та міжгалузевих юридичних наук, здійснювати критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної юридичної науки; демонструвати володіння практичними навичками щодо оперативного та якісного збору, перевірки інформації, її належного джерельного оформлення – під час підготовки наукових робіт, офіційних документів чи юридичних висновків; вдосконалювати методи та форми здійснення юридичної діяльності, навички ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації; практикувати у галузі юридичної діяльності, приймати участь в розробці нормативно-правових актів. Подекуди виявляє невпевненість.</p>
<p>Добре (74 – 81 С)</p>	<p>Здобувач на середньому рівні <i>знає</i>: стан основних проблем науки господарського процесуального права; джерела господарського процесуального права і їх структуру; поняття і значення господарсько-процесуальних відносин, їх місце у механізмі правового регулювання; правовий статус суду, учасників судового процесу, їх процесуальні права та обов'язки; чинні норми господарського процесуального права; зміст правових інститутів; систему та види процесуальних документів, які виходять від суду й учасників судового процесу, законодавчі вимоги, які ставляться до форми та змісту таких документів; практику застосування господарського процесуального законодавства, перспективні та основні напрямки його розвитку. Подекуди припускається помилок та виникають труднощі із нормативною базою.</p> <p>Здобувач на середньому рівні <i>уміє</i>: орієнтуватися в системі джерел господарського процесуального права та працювати з ними; правильно тлумачити та застосовувати норми господарського процесуального права при вирішенні спорів у господарському судочинстві; використовувати дані науки господарського процесуального права для вирішення професійних завдань; визначати предмет доказування та необхідні докази по справі; оцінювати докази; складати необхідні господарсько-процесуальні документи; аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій науки господарського процесуального права та господарсько-процесуального законодавства. Не завжди може чітко висловити свою точку зору та сформулювати правильні висновки.</p> <p>Здобувач на середньому рівні <i>здатний</i>: називати наукові методи та категорії юридичної науки; інтерпретувати поняття, юридичний статус і практичну значущість різних джерел права та можливість їх використання при регулюванні дій / діяльності суб'єктів права; застосовувати юридичні знання та набуті вміння для оперативного розв'язання проблемних ситуацій у відповідній галузі права чи в рамках певного інституту, а також для надання кваліфікованого висновку на основі отриманих знань; кваліфіковано використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення верховенства принципу захисту прав, свобод і законних інтересів людини; застосувати основні методи аналізу, ^[SEP]інноваційні підходи для вирішення професійних завдань, використовувати новітні ІТ-технології у професійній діяльності; здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу; формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації. оцінювати ефективність локальних нормативних актів на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського</p>

	<p>обліку та аналізу стану локальної правотворчості; використовувати навички роботи зі значними масивами спеціалізованої інформації нормативного та доктринального характеру; уміння сформулювати власну внутрішньо цілісну, логічну й обґрунтовану позицію на основі максимально повного опрацювання джерельної бази; брати участь у дискусіях та демонструвати здатність тлумачити чинне законодавство, навички оперативного та ефективного орієнтування в нормативній базі, розрізнення джерел права із врахуванням їх юридичної сили та ієрархії, вирішення проблеми конкуренції норм законодавства; дотримуватися у професійній діяльності принципів соціальної відповідальності та етичних стандартів правничої професії; виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів незалежності, верховенства права, законності, конфіденційності тощо; нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах; демонструвати навички самостійної роботи, правого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; ідентифікувати основні теорії, принципи, методи та поняття історико-теоретичних, галузевих та спеціальних юридичних наук в навчанні та професійній діяльності; демонструвати знання та навички, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень прикладних, галузевих та міжгалузевих юридичних наук, здійснювати критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної юридичної науки; демонструвати володіння практичними навичками щодо оперативного та якісного збору, перевірки інформації, її належного джерельного оформлення – під час підготовки наукових робіт, офіційних документів чи юридичних висновків; вдосконалювати методи та форми здійснення юридичної діяльності, навички ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації; практикувати у галузі юридичної діяльності, приймати участь в розробці нормативно-правових актів. Не завжди може адекватно дати відповідь на поставлені питання.</p>
<p>Задовільно (64 – 73 D)</p>	<p>Здобувач на задовільному рівні <i>знає</i>: стан основних проблем науки господарського процесуального права; джерела господарського процесуального права і їх структуру; поняття і значення господарсько-процесуальних відносин, їх місце у механізмі правового регулювання; правовий статус суду, учасників судового процесу, їх процесуальні права та обов'язки; чинні норми господарського процесуального права; зміст правових інститутів; систему та види процесуальних документів, які виходять від суду й учасників судового процесу, законодавчі вимоги, які ставляться до форми та змісту таких документів; практику застосування господарського процесуального законодавства, перспективні та основні напрямки його розвитку. Усні відповіді не повні, здобувач вищої освіти ускладнюється у їх обґрунтуванні. У визначеннях припускається значних помилок.</p> <p>Здобувач на задовільному рівні <i>уміє</i>: орієнтуватися в системі джерел господарського процесуального права та працювати з ними; правильно тлумачити та застосовувати норми господарського процесуального права при вирішенні спорів у господарському судочинстві; використовувати дані науки господарського процесуального права для вирішення професійних завдань; визначати предмет доказування та необхідні докази по справі; оцінювати докази; складати необхідні господарсько-процесуальні документи; аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій науки господарського процесуального права та господарсько-процесуального законодавства. Аналіз нормативно-правових документів викликає труднощі. Не завжди уміє</p>

	<p>висловити свою точку зору.</p> <p>Здобувач на середньому рівні <i>здатний</i>: називати наукові методи та категорії юридичної науки; інтерпретувати поняття, юридичний статус і практичну значущість різних джерел права та можливість їх використання при регулюванні дій / діяльності суб'єктів права; застосовувати юридичні знання та набуті вміння для оперативного розв'язання проблемних ситуацій у відповідній галузі права чи в рамках певного інституту, а також для надання кваліфікованого висновку на основі отриманих знань; кваліфіковано використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення верховенства принципу захисту прав, свобод і законних інтересів людини; застосувати основні методи аналізу, ^[1]інноваційні підходи для вирішення професійних завдань, використовувати новітні ІТ-технології у професійній діяльності; здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу; формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації. оцінювати ефективність локальних нормативних актів на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку та аналізу стану локальної правотворчості; використовувати навички роботи зі значними масивами спеціалізованої інформації нормативного та доктринального характеру; вміння сформулювати власну внутрішньо цілісну, логічну й обґрунтовану позицію на основі максимально повного опрацювання джерельної бази; брати участь у дискусіях та демонструвати здатність тлумачити чинне законодавство, навички оперативного та ефективного орієнтування в нормативній базі, розрізнення джерел права із врахуванням їх юридичної сили та ієрархії, вирішення проблеми конкуренції норм законодавства; дотримуватися у професійній діяльності принципів соціальної відповідальності та етичних стандартів правничої професії; виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів незалежності, верховенства права, законності, конфіденційності тощо; нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах; демонструвати навички самостійної роботи, правого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; ідентифікувати основні теорії, принципи, методи та поняття історико-теоретичних, галузевих та спеціальних юридичних наук в навчанні та професійній діяльності; демонструвати знання та навички, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень прикладних, галузевих та міжгалузевих юридичних наук, здійснювати критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної юридичної науки; демонструвати володіння практичними навичками щодо оперативного та якісного збору, перевірки інформації, її належного джерельного оформлення – під час підготовки наукових робіт, офіційних документів чи юридичних висновків; вдосконалювати методи та форми здійснення юридичної діяльності, навички ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації; практикувати у галузі юридичної діяльності, приймати участь в розробці нормативно-правових актів.</p> <p>Потребує допомоги викладача у виконанні більшості завдань навчальної програми, потребує постійного консультування з правових концепцій кримінально-процесуального кодексу. Під час відповідей потребує значної допомоги викладача.</p>
	<p>Здобувач на низькому рівні <i>знає</i>: стан основних проблем науки господарського процесуального права; джерела господарського процесуального права і їх структуру; поняття і значення господарсько-процесуальних відносин, їх місце у</p>

Задовільно
(60 – 63 Е)

механізмі правового регулювання; правовий статус суду, учасників судового процесу, їх процесуальні права та обов'язки; чинні норми господарського процесуального права; зміст правових інститутів; систему та види процесуальних документів, які виходять від суду й учасників судового процесу, законодавчі вимоги, які ставляться до форми та змісту таких документів; практику застосування господарського процесуального законодавства, перспективні та основні напрямки його розвитку. У відповідях та визначеннях припускається значних помилок. Усні відповіді не повні і не обґрунтовані.

Здобувач на низькому рівні *уміє*: орієнтуватися в системі джерел господарського процесуального права та працювати з ними; правильно тлумачити та застосовувати норми господарського процесуального права при вирішенні спорів у господарському судочинстві; використовувати дані науки господарського процесуального права для вирішення професійних завдань; визначати предмет доказування та необхідні докази по справі; оцінювати докази; складати необхідні господарсько-процесуальні документи; аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій науки господарського процесуального права та господарсько-процесуального законодавства. Не виявляє здатності до аналізу нормативних документів. Не цілком розуміє як логічно зробити висновки по темі.

Здобувач на низькому рівні *здатний*: називати наукові методи та категорії юридичної науки; інтерпретувати поняття, юридичний статус і практичну значущість різних джерел права та можливість їх використання при регулюванні дій / діяльності суб'єктів права; застосовувати юридичні знання та набуті вміння для оперативного розв'язання проблемних ситуацій у відповідній галузі права чи в рамках певного інституту, а також для надання кваліфікованого висновку на основі отриманих знань; кваліфіковано використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення верховенства принципу захисту прав, свобод і законних інтересів людини; застосувати основні методи аналізу, ^{LEP}інноваційні підходи для вирішення професійних завдань, використовувати новітні ІТ-технології у професійній діяльності; здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу; формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації. оцінювати ефективність локальних нормативних актів на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку та аналізу стану локальної правотворчості; використовувати навички роботи зі значними масивами спеціалізованої інформації нормативного та доктринального характеру; уміння сформулювати власну внутрішньо цілісну, логічну й обґрунтовану позицію на основі максимально повного опрацювання джерельної бази; брати участь у дискусіях та демонструвати здатність тлумачити чинне законодавство, навички оперативного та ефективного орієнтування в нормативній базі, розрізнення джерел права із врахуванням їх юридичної сили та ієрархії, вирішення проблеми конкуренції норм законодавства; дотримуватися у професійній діяльності принципів соціальної відповідальності та етичних стандартів правничої професії; виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів незалежності, верховенства права, законності, конфіденційності тощо; нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах; демонструвати навички самостійної роботи, правового мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; ідентифікувати основні теорії, принципи, методи та поняття історико-теоретичних, галузевих та спеціальних юридичних наук в навчанні та професійній діяльності; демонструвати знання та

	<p>навики, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень прикладних, галузевих та міжгалузевих юридичних наук, здійснювати критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної юридичної науки; демонструвати володіння практичними навичками щодо оперативного та якісного збору, перевірки інформації, її належного джерельного оформлення – під час підготовки наукових робіт, офіційних документів чи юридичних висновків; вдосконалювати методи та форми здійснення юридичної діяльності, навички ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації; практикувати у галузі юридичної діяльності, приймати участь в розробці нормативно-правових актів. Потребує суттєвої допомоги з боку викладача.</p>
<p>Незадовільно (35 – 59 FX)</p>	<p>Здобувач фрагментарно <i>знає</i>: стан основних проблем науки господарського процесуального права; джерела господарського процесуального права і їх структуру; поняття і значення господарсько-процесуальних відносин, їх місце у механізмі правового регулювання; правовий статус суду, учасників судового процесу, їх процесуальні права та обов'язки; чинні норми господарського процесуального права; зміст правових інститутів; систему та види процесуальних документів, які виходять від суду й учасників судового процесу, законодавчі вимоги, які ставляться до форми та змісту таких документів; практику застосування господарського процесуального законодавства, перспективні та основні напрямки його розвитку. У визначеннях припускається грубих помилок. Усні відповіді часткові, не обґрунтовані. Не має власної точки зору.</p> <p>Здобувач фрагментарно <i>уміє</i>: орієнтуватися в системі джерел господарського процесуального права та працювати з ними; правильно тлумачити та застосовувати норми господарського процесуального права при вирішенні спорів у господарському судочинстві; використовувати дані науки господарського процесуального права для вирішення професійних завдань; визначати предмет доказування та необхідні докази по справі; оцінювати докази; складати необхідні господарсько-процесуальні документи; аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій науки господарського процесуального права та господарсько-процесуального законодавства. У вирішенні поставлених задач припускається грубих помилок. Не усвідомлює як логічно зробити висновки по заданій тематиці. Не вміє працювати із нормативними актами.</p> <p>Здобувач фрагментарно <i>здатний</i>: називати наукові методи та категорії юридичної науки; інтерпретувати поняття, юридичний статус і практичну значущість різних джерел права та можливість їх використання при регулюванні дій / діяльності суб'єктів права; застосовувати юридичні знання та набуті вміння для оперативного розв'язання проблемних ситуацій у відповідній галузі права чи в рамках певного інституту, а також для надання кваліфікованого висновку на основі отриманих знань; кваліфіковано використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення верховенства принципу захисту прав, свобод і законних інтересів людини; застосувати основні методи аналізу, ^{SEP}інноваційні підходи для вирішення професійних завдань, використовувати новітні ІТ-технології у професійній діяльності; здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу; формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації. оцінювати ефективність локальних нормативних актів на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського</p>

обліку та аналізу стану локальної правотворчості; використовувати навички роботи зі значними масивами спеціалізованої інформації нормативного та доктринального характеру; уміння сформулювати власну внутрішню цілісну, логічну й обґрунтовану позицію на основі максимально повного опрацювання джерельної бази; брати участь у дискусіях та демонструвати здатність тлумачити чинне законодавство, навички оперативного та ефективного орієнтування в нормативній базі, розрізнення джерел права із врахуванням їх юридичної сили та ієрархії, вирішення проблеми конкуренції норм законодавства; дотримуватися у професійній діяльності принципів соціальної відповідальності та етичних стандартів правничої професії; виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів незалежності, верховенства права, законності, конфіденційності тощо; нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах; демонструвати навички самостійної роботи, правого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; ідентифікувати основні теорії, принципи, методи та поняття історико-теоретичних, галузевих та спеціальних юридичних наук в навчанні та професійній діяльності; демонструвати знання та навички, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень прикладних, галузевих та міжгалузевих юридичних наук, здійснювати критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної юридичної науки; демонструвати володіння практичними навичками щодо оперативного та якісного збору, перевірки інформації, її належного джерельного оформлення – під час підготовки наукових робіт, офіційних документів чи юридичних висновків; вдосконалювати методи та форми здійснення юридичної діяльності, навички ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації; практикувати у галузі юридичної діяльності, приймати участь в розробці нормативно-правових актів. Потребує дуже значної допомоги викладача.

4. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Для здобувачів видами контролю є: усне опитування, самостійна робота, презентація, доповідь, екзамен.

Методи демонстрування результатів навчання: дискусія, бінарні усні відповіді, представлення результатів самостійної роботи, круглий стіл, семінар, виступ.

5. Програма навчальної дисципліни «Господарський процес» Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Поняття та система господарського процесуального права.

Поняття господарського процесуального права України. Предмет і метод господарського процесуального права. Взаємозв'язок господарського процесу з іншими галузями права України. Джерела господарсько-процесуального права. Господарське процесуальне право як наука і навчальна дисципліна.

Тема 2. Історико-правові та організаційні засади господарського судочинства.

Історія торговельної та господарської юрисдикції як передумова сучасної спеціалізації господарських судів. Система господарських судів України. Система господарських судів зарубіжних країн (США, Германия, Великобританія). Організація діяльності господарських судів щодо відправлення правосуддя.

Тема 3. Підвідомчість і підсудність справ господарським судам.

Поняття підвідомчості і підсудності справ господарським судам, їх відмінність. Поняття підвідомчості господарських справ. Поняття підсудності справ господарським судам. Територіальна та виключна підсудність. Передача справ господарськими судами. Система господарських судів. Повноваження та склад господарських судів.

Тема 4. Досудове врегулювання господарських спорів.

Основні положення досудового врегулювання господарського спору. Порядок пред'явлення претензії та строки її розгляду. Розгляд заявником претензії. Медіація як альтернативний спосіб досудового врегулювання спору.

Тема 5. Учасники господарського процесу.

Поняття і класифікація учасників господарського процесу. Суддя як головний учасник судового процесу. Права і обов'язки учасників. Зловживання процесуальними правами. Сторони як учасники господарського процесу. Треті особи у процесі судовому. Представники сторін і третіх осіб у процесі. Прокурор як учасник господарського процесу. Судовий експерт у процесі. Перекладач. Посадові особи й інші працівники підприємств, організацій, державних установ тощо.

Тема 6. Судові витрати та процесуальні строки у господарському процесі.

Поняття і види судових витрат. Судовий збір. Витрати, пов'язані із розглядом справи. Розподіл судових витрат. Склад судових витрат. Поняття і види строків у господарському процесі. Порядок обчислення процесуальних строків. Порядок встановлення процесуальних строків. Зупинення процесуальних строків. Закінчення процесуальних строків. Продовження процесуальних строків. Судові виклики та повідомлення. Ухвали та повістки.

Тема 7. Докази і доказування у господарському процесі.

Поняття доказування та доказів. Предмет і межі доказування. Класифікація доказів. Характерні риси доказів. Оцінка доказів. Доказування та підстави звільнення від доказування у господарському судочинстві. Процес доказування. Обов'язок доказування. Письмові докази. Показання свідків. Особливості електронних доказів. Експертиза. Витребування документів. Висновок експерта.

Тема 8. Забезпечувальні заходи у господарському процесі.

Поняття та система забезпечувальних заходів. Запобіжні заходи. Заходи до забезпечення позову. Правове регулювання запобіжних заходів. Відшкодування шкоди завданої вжиттям запобіжних заходів. Підстави та заходи до забезпечення позову. Заява про забезпечення позову. Скасування забезпечення позову.

Тема 9. Примирення сторін у господарському процесі та засоби господарсько-процесуального примусу і відповідальності.

Поняття та види примирень у господарському процесі. Досудове врегулювання господарських спорів та розбіжностей, що виникають при укладанні, зміні та розірванні господарських договорів. Мирові угоди у господарському процесі.

Поняття господарсько-процесуального примусу. Поняття господарсько-процесуальної відповідальності. Форми господарсько-процесуального примусу. Форми господарсько-процесуальної відповідальності.

Змістовий модуль 2. Спеціальна частина

Тема 10. Подання позову та порушення справи у господарському процесі.

Поняття та елементи позову у господарському процесі. Форма та зміст позовної заяви. Ціна позову. Документи, що додаються до позовної заяви. Об'єднання позовних вимог. Відмова у прийнятті позовної заяви. Повернення позовної заяви. Порушення провадження по справі. Відзив на позовну заяву. Зміст та форма відзиву. Відповідь на відзив. Заперечення. Зустрічний позов. Вимоги до письмових заяв і клопотань.

Тема 11. Наказове провадження у господарському процесі.

Поняття наказового провадження. Вимоги, за якими надається судовий наказ. Форма та зміст заяви, про видачу судового наказу. Підстави та наслідки відмови від видачі судового наказу. Порядок розгляду заяви про видачу судового наказу. Зміст і форма судового наказу. Форма і зміст заяви про скасування судового наказу. Порядок розгляду заяви про скасування судового наказу. Набрання судовим наказом чинності.

Тема 12. Розгляд господарських спорів у суді першої інстанції.

Сутність та значення судового розгляду господарського спору у суді першої інстанції. Відкриття провадження по справі. Підготовче провадження. Розгляд заяви про відмову позивача від позову. Розгляд справи по суті. Фіксування судового процесу. Зупинення провадження по справі та його поновлення. Визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін. Закінчення провадження у справі без прийняття рішення. Порядок прийняття, форма та зміст рішення господарського суду. Додаткове рішення. Ухвали місцевого господарського суду. Залишення позову без розгляду. Види судових рішень. Порядок прийняття, форма та зміст рішення. Ухвала та її зміст. Додаткове рішення. Роз'яснення та виправлення рішень, ухвал. Окрема ухвала господарського суду.

Тема 13. Перегляд судових рішень у апеляційному порядку.

Поняття та сутність апеляційного оскарження. Подання апеляційної скарги. Підстави перевірки рішення, ухвали, постанови в апеляційному порядку. Ухвала апеляційної інстанції. Строк подання апеляційної скарги. Форма та зміст апеляційної заяви. Відкриття апеляційного провадження. Відмова у відкритті апеляційного провадження. Відзив на апеляційну скаргу. Підготовка справи до розгляду. Порядок розгляду апеляційної скарги. Зміна та доповнення скарги. Відмова від апеляційної скарги. Строк розгляду апеляційної скарги. Підстави для скасування та зміни рішення суду першої інстанції. Порядок реалізації апеляційного оскарження.

Тема 14. Перегляд господарських справ у касаційному порядку та Верховним Судом України.

Поняття та загальна характеристика касаційного розгляду. Право касаційного оскарження. Завдання касаційної інстанції. Предметні суб'єкти касаційного оскарження. Порядок та строки касаційного оскарження. Форма та зміст касаційної скарги. Відкриття касаційного провадження. Відмова у відкритті касаційного провадження. Підготовка справи до розгляду. Порядок розгляду касаційного оскарження. Відмова від касаційної скарги. Межі розгляду справи у касаційній інстанції. Строк розгляду касаційної скарги. Повноваження касаційної інстанції. Рішення касаційної інстанції.

Компетенція та повноваження ВСУ. Підстави подання господарської заяви до ВСУ. Порядок подання господарської заяви до ВСУ. Порядок розгляду господарської заяви ВСУ.

Тема 15. Перегляд рішень, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими обставинами. Виконання рішень, ухвал, постанов.

Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Виконання господарських судових рішень. Оскарження дій чи бездіяльності органів Державної виконачої служби України. Учасники виконавчого провадження. Виконавчі документи в господарському процесі. Наказ господарського суду та порядок його виконання. Зміст наказу. Порядок пред'явлення та виконання актів господарських судів. Зупинення та відновлення, завершення виконавчого провадження. Поворот виконання судового рішення. Відстрочка та розстрочка, встановлення чи зміна способу та порядку виконання рішень господарського суду. Відповідальність за ухилення від виконання рішення чи ухвали.

Тема 16. Вирішення господарських спорів Третейськими судами та Міжнародним комерційним арбітражем.

Поняття та значення третейського розгляду господарських спорів. Розгляд господарських спорів у третейських судах. Оскарження рішень Третейських судів. Порядок подання заяви та її зміст. Видача наказу про примусове виконання рішень Третейського суду. Особливість розгляду господарських спорів у міжнародному комерційному арбітражі.

5.1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		практ	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальна частина					
Тема 1. Поняття та система господарського процесуального права.	8	2	2		4
Тема 2. Історико-правові та організаційні засади господарського судочинства.	6		2		4
Тема 3. Підвідомчість і підсудність справ господарським судам.	8	2	2		4
Тема 4. Досудове врегулювання господарських спорів.	4		2		2
Тема 5. Учасники господарського процесу.	6		2		4
Тема 6. Судові витрати та процесуальні строки у господарському процесі.	8	2	2		4
Тема 7. Докази і доказування у господарському процесі.	6		2		4
Тема 8. Забезпечувальні заходи у господарському процесі.	8	2	2		4
Тема 9. Примирення сторін у господарському процесі та засоби господарсько-процесуального примусу і відповідальності.	4		2		2
Разом за змістовим модулем 1	58	8	18		32
Змістовий модуль 2. Спеціальна частина					
Тема 10. Подання позову та порушення справи у господарському процесі.	8	2	2		4
Тема 11. Наказове провадження у господарському процесі.	6		2		4

Тема 12. Розгляд господарських спорів у суді першої інстанції.	10	2	4		4
Тема 13. Перегляд судових рішень у апеляційному порядку.	10	2	4		4
Тема 14. Перегляд господарських справ у касаційному порядку та Верховним Судом України.	10	2	4		4
Тема 15. Перегляд рішень, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими обставинами. Виконання рішень, ухвал, постанов.	10	2	4		4
Тема 16. Вирішення господарських спорів Третейськими судами та Міжнародним комерційним арбітражем.	8	2	2		4
Разом за змістовним модулем 2	62	12	22		28
Усього годин на навчальну дисципліну	120	20	40		60

5.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Змістовий модуль 1. Загальна частина		
1	Тема 1. Прес-конференція – Співвідношення господарського права та господарського процесу.	2
2	Тема 2. Круглий стіл – Система господарських судів США.	2
3	Тема 3. Доповідь – Повноваження та склад господарських судів.	2
4	Тема 4. Виступ – Порядок пред'явлення претензії в господарському процесі.	2
5	Тема 5. Дискусія – Треті особи у господарському процесі.	2
6	Тема 6. Презентація – Поняття і види судових витрат.	2
7	Тема 7. Семінар – Процес доказування.	2
8	Тема 8. Прес-конференція – Підстави та порядок забезпечення позову.	2
9	Тема 9. Круглий стіл – Мирові угоди у господарському процесі.	2
Змістовий модуль 2. Спеціальна частина		
10	Тема 10. Семінар – Особливості подання зустрічного позову.	2
11	Тема 11. Доповідь – Вимоги, за якими надається судовий наказ.	2
12	Тема 12. Виступ – Розгляд справи по суті у господарському процесі.	4
13	Тема 13. Дискусія – Відмова у відкритті апеляційного оскарження.	4
14	Тема 14. Презентація – Відкриття касаційного провадження.	4
15	Тема 15. Семінар – Поворот виконання судового рішення.	4
16	Тема 16. Дискусія – Особливості Міжнародного комерційного арбітражу.	2
	Разом	40

5.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми контролю
		денна	

Змістовий модуль 1. Загальна частина			
1	Тема 1. Викласти в таблиці по ієрархії джерела господарсько-процесуального права.	4	Усне опитування
2	Тема 2. Скласти схему системи господарських судів України.	4	Усне опитування
3	Тема 3. Проаналізувати співвідношення понять підвідомчості та підсудності.	4	Усне опитування
4	Тема 4. Визначити особливості медіації у господарському процесі.	2	Усне опитування
5	Тема 5. Дати характеристику головних учасників господарського процесу.	4	Усне опитування
6	Тема 6. Встановити порядок та суму судових витрат.	4	Усне опитування
7	Тема 7. Скласти схему процесу доказування.	4	Усне опитування
8	Тема 8. Викласти в ілюстративній схемі види запобіжних заходів.	4	Усне опитування
9	Тема 9. Проаналізувати особливості мирових угод у господарському процесі.	2	Усне опитування
Змістовий модуль 2. Спеціальна частина			
10	Тема 10. Скласти позовну заяву, яка подається до господарського суду першої інстанції.	4	Усне опитування
11	Тема 11. Підготувати есе – Вимоги, за якими видається судовий наказ.	4	Усне опитування
12	Тема 12. Скласти схему та охарактеризувати види судових рішень.	4	Усне опитування
13	Тема 13. Підготувати апеляційну скаргу.	4	Усне опитування
14	Тема 14. Підготувати касаційну скаргу.	4	Усне опитування
15	Тема 15. Підготувати презентацію – Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами.	4	Усне опитування
16	Тема 16. Написати есе – Особливості оскарження рішень у Третейському суді.	4	Усне опитування
Разом		60	

6. Методи навчання

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій, таких як: лекції (оглядова, тематична, лекція-діалог), практичні заняття (дискусія, робота з нормативними джерелами тощо).

7. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти у ході вивчення дисципліни «Господарський процес»

Для екзамену:

Поточний контроль (<i>практичні заняття, самостійна робота, контрольні модульні роботи ІНДЗ тощо</i>)		Бали	Разом	Екзамен	Сума
Модулі	Бали				
Змістовий модуль 1. Загальна частина					
Тема 1. Поняття та система господарського процесуального права.		0 - 5	45	0 - 20	0 - 100
Тема 2. Історико-правові та організаційні засади господарського судочинства.		0 - 5			
Тема 3. Підвідомчість і підсудність справ господарським судам.		0 - 5			
Тема 4. Досудове врегулювання господарських спорів.		0 - 5			
Тема 5. Учасники господарського процесу.		0 - 5			
Тема 6. Судові витрати та процесуальні строки у		0 - 5			

господарському процесі.				
Тема 7. Докази і доказування у господарському процесі.	0 - 5			
Тема 8. Забезпечувальні заходи у господарському процесі.	0 - 5			
Тема 9. Примирення сторін у господарському процесі та засоби господарсько-процесуального примусу і відповідальності.	0 - 5			
Змістовний модуль 2. Спеціальна частина				
Тема 10. Подання позову та порушення справи у господарському процесі.	0 - 5	35		
Тема 11. Наказове провадження у господарському процесі.	0 - 5			
Тема 12. Розгляд господарських спорів у суді першої інстанції.	0 - 5			
Тема 13. Перегляд судових рішень у апеляційному порядку.	0 - 5			
Тема 14. Перегляд господарських справ у касаційному порядку та Верховним Судом України.	0 - 5			
Тема 15. Перегляд рішень, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими обставинами. Виконання рішень, ухвал, постанов.	0 - 5			
Тема 16. Вирішення господарських спорів Третейськими судами та Міжнародним комерційним арбітражем.	0 - 5			

7.1 Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Показник успішності (у балах)	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90–100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82–89	B (дуже добре)	добре	
74–81	C (добре)		
64–73	D (задовільно)	задовільно	
60–63	E (достатньо)		
35–59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю)	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано (з можливістю повторного складання)
0–34	F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

8. Методичне забезпечення

1. Робоча програма з «Господарського права» для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем ОПП Право, спеціальність 081 Право.
2. Методичні рекомендації до практичних занять та підсумкового контролю.
3. Перелік питань до екзамену.
4. Конспект лекцій.
5. Екзаменаційні білети.

9. Забезпечення навчання осіб з особливими освітніми потребами

Особам з особливими освітніми потребами забезпечується рівний доступ до якісної освіти шляхом організації їхнього навчання на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

3. Зміст самостійної роботи із дисципліни «Господарський процес» Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Поняття та система господарського процесуального права

План роботи

1. Поняття господарського процесуального права України.
2. Предмет і метод господарського процесуального права.
3. Взаємозв'язок господарського процесу з іншими галузями права України.
4. Джерела господарсько-процесуального права.
5. Господарське процесуальне право як наука і навчальна дисципліна.

Завдання для самоперевірки:

1. Дайте визначення господарсько-процесуального права;
2. Що є предметом і об'єктом господарсько-процесуального права?

Теми рефератів:

1. Історія арбітражно-судових органів;
2. Поняття, предмет і метод господарського процесуального права.

Тема 2. Історико-правові та організаційні засади господарського судочинства

План роботи

1. Історія торговельної та господарської юрисдикції як передумова сучасної спеціалізації господарських судів.
2. Система господарських судів України.
3. Система господарських судів зарубіжних країн (США, Германія, Великобританія).
4. Організація діяльності господарських судів щодо відправлення правосуддя.

Завдання для самоперевірки:

1. Що входить в систему господарських судів України?
2. Коли з'явився перший господарський суд?

Теми рефератів:

1. Історія становлення господарських судів у світі;
2. Історія становлення господарських судів в Україні.

Тема 3. Підвідомчість і підсудність справ господарським судам

План роботи

1. Поняття підвідомчості і підсудності справ господарським судам, їх відмінність.
2. Поняття підвідомчості господарських справ.
3. Поняття підсудності справ господарським судам.
4. Територіальна та виключна підсудність.

5. Передача справ господарськими судами.
6. Система господарських судів.
7. Повноваження та склад господарських судів.

Завдання для самоперевірки:

1. Дайте визначення підвідомчості господарських справ;
2. Дайте визначення територіальної та виключної підсудності.

Теми рефератів:

1. Участь у господарському процесі посадових осіб та інших працівників підприємств, установ, організацій, державних та інших органів.
2. Представництво прокуратурою України інтересів держави у господарському суді.

Тема 4. Досудове врегулювання господарських спорів

План роботи

1. Основні положення досудового врегулювання господарського спору.
2. Порядок пред'явлення претензії та строки її розгляду.
3. Розгляд заявником претензії.
4. Медіація як альтернативний спосіб досудового врегулювання спору.

Завдання для самоперевірки:

1. Роз'ясніть поняття «претензія»;
2. Проаналізуйте поняття «медіація».

Теми рефератів:

1. Роль медіації у врегулюванні господарських спорів;
2. Порядок врегулювання господарських спорів.

Тема 5. Учасники господарського процесу

План роботи

1. Поняття і класифікація учасників господарського процесу.
2. Суддя як головний учасник судового процесу.
3. Права і обов'язки учасників.
4. Зловживання процесуальними правами.
5. Сторони як учасники господарського процесу.
6. Треті особи у процесі судовому.
7. Представники сторін і третіх осіб у процесі.
8. Прокурор як учасник господарського процесу.
9. Судовий експерт у процесі.
10. Перекладач.
11. Посадові особи й інші працівники підприємств, організацій, державних установ тощо.

Завдання для самоперевірки:

1. Хто виступає учасниками господарського процесу?
2. Яку роль відіграє експерт у судовому процесі?

Теми рефератів:

1. Правова природа третіх осіб-учасників господарського процесу;
2. Особливості прав та обов'язків учасників господарського процесу.

Тема 6. Судові витрати та процесуальні строки у господарському процесі

План роботи

1. Поняття і види судових витрат.
2. Судовий збір.
3. Витрати, пов'язані із розглядом справи.
4. Розподіл судових витрат.
5. Склад судових витрат.
6. Поняття і види строків у господарському процесі.

- 7.Порядок обчислення процесуальних строків.
- 8.Порядок встановлення процесуальних строків.
- 9.Зупинення процесуальних строків.
- 10.Закінчення процесуальних строків.
- 11.Продовження процесуальних строків.
- 12.Судові виклики та повідомлення.
- 13.Ухвали та повістки.

Завдання для самоперевірки:

- 1.Дайте визначення судового збору;
- 2.Дайте визначення процесуальних строків.

Теми рефератів:

1. Розподіл господарських витрат;
2. Поняття і види судових витрат у господарському процесі.

Тема 7. Докази і доказування у господарському процесі

План роботи

- 1.Поняття доказування та доказів.
- 2.Предмет і межі доказування.
- 3.Класифікація доказів.
- 4.Характерні риси доказів.
- 5.Оцінка доказів.
- 6.Доказування та підстави звільнення від доказування у господарському судочинстві.
- 7.Процес доказування.
- 8.Обов'язок доказування.
- 9.Письмові докази.
- 10.Показання свідків.
- 11.Особливості електронних доказів.
- 11.Експертиза.
- 12.Витребування документів.
- 13.Висновок експерта.

Завдання для самоперевірки:

- 1.Дайте визначення письмових доказів та їх види;
- 2.Дайте визначення речових доказів.

Теми рефератів:

- 1.Особливості процесу доказування у господарському процесі;
- 2.Класифікація доказів та порядок доказування у господарському процесі.

Тема 8. Забезпечувальні заходи у господарському процесі

План роботи

- 1.Поняття та система забезпечувальних заходів.
- 2.Запобіжні заходи.
- 3.Заходи до забезпечення позову.
- 4.Правове регулювання запобіжних заходів.
- 5.Відшкодування шкоди завданої вжиттям запобіжних заходів.
- 6.Підстави та заходи до забезпечення позову.
- 7.Заява про забезпечення позову.
- 8.Скасування забезпечення позову.

Завдання для самоперевірки:

1. Дайте визначення запобіжних заходів
2. Назвіть причини по яким може бути скасовано забезпечення позову.

Теми рефератів:

- 1.Порядок відшкодування шкоди завданої вжиттям запобіжних заходів у господарському процесі;
- 2.Правова природа запобіжних заходів у господарському процесі.

Тема 9. Примирення сторін у господарському процесі та засоби господарсько-процесуального примусу і відповідальності

План роботи

- 1.Поняття та види примирень у господарському процесі.
- 2.Досудове врегулювання господарських спорів та розбіжностей, що виникають при укладанні, зміні та розірванні господарських договорів.
- 3.Мирові угоди у господарському процесі.
- 4.Поняття господарсько-процесуального примусу.
- 5.Поняття господарсько-процесуальної відповідальності.
- 6.Форми господарсько-процесуального примусу.
- 7.Форми господарсько-процесуальної відповідальності.

Завдання для самоперевірки:

- 1.Дайте визначення мирової угоди;
- 2.Дайте визначення примусу та порядку його здійснення.

Теми рефератів:

- 1.Процесуальний порядок здійснення примусу;
- 2.Правова природа господарсько-процесуальної відповідальності.

Змістовий модуль 2. Спеціальна частина

Тема 10. Подання позову та порушення справи у господарському процесі

План роботи

- 1.Поняття та елементи позову у господарському процесі.
- 2.Форма та зміст позовної заяви.
- 3.Ціна позову.
- 4.Документи, що додаються до позовної заяви.
- 5.Об'єднання позовних вимог.
- 6.Відмова у прийнятті позовної заяви.
- 7.Повернення позовної заяви.
- 8.Порушення провадження по справі.
- 9.Відзив на позовну заяву.
- 10.Зміст та форма відзиву.
- 11.Відповідь на відзив.
- 12.Заперечення.
- 13.Зустрічний позов.
- 14.Вимоги до письмових заяв і клопотань.

Завдання для самоперевірки:

- 1.Назвіть ціну позову;
- 2.Назвіть як правильно скласти позовну заяву.

Теми рефератів:

- 1.Особливості порушення справи у господарському процесі;
- 2.Правова природа позовної заяви та її особливості у господарському процесі.

Тема 11. Наказове провадження у господарському процесі

План роботи

- 1.Поняття наказового провадження.
- 2.Вимоги, за якими надається судовий наказ.
- 3.Форма та зміст заяви, про видачу судового наказу.

4. Підстави та наслідки відмови від видачі судового наказу.
5. Порядок розгляду заяви про видачу судового наказу.
6. Зміст і форма судового наказу.
7. Форма і зміст заяви про скасування судового наказу.
8. Порядок розгляду заяви про скасування судового наказу.
9. Набрання судовим наказом чинності.

Завдання для самоперевірки:

1. Дайте визначення судового наказу;
2. Підстави скасування судового наказу.

Теми рефератів:

1. Правова природа судового наказу у господарському процесі;
2. Відмінність судового наказу у господарському процесі від судового наказу в інших процесуальних галузях права.

Тема 12. Розгляд господарських спорів у суді першої інстанції

План роботи

1. Сутність та значення судового розгляду господарського спору у суді першої інстанції.
2. Відкриття провадження по справі.
3. Підготовче провадження.
4. Розгляд заяви про відмову позивача від позову.
5. Розгляд справи по суті.
6. Фіксування судового процесу.
7. Зупинення провадження по справі та його поновлення.
8. Визнання позову відповідачем.
9. Мирова угода сторін.
10. Закінчення провадження у справі без прийняття рішення.
11. Порядок прийняття, форма та зміст рішення господарського суду.
12. Додаткове рішення.
13. Ухвали місцевого господарського суду.
14. Залишення позову без розгляду.
15. Види судових рішень.
16. Порядок прийняття, форма та зміст рішення.
17. Ухвала та її зміст.
18. Додаткове рішення.
19. Роз'яснення та виправлення рішень, ухвал.
20. Окрема ухвала господарського суду.

Завдання для самоперевірки:

1. Назвіть причини зупинення провадження по справі;
2. Назвіть процесуальний порядок розгляду справи по суті.

Теми рефератів:

1. Особливості розгляду господарських спорів у суді першої інстанції;
2. Правова природа ухвали у господарського-процесуальному праві.

Тема 13. Перегляд судових рішень у апеляційному порядку

План роботи

1. Поняття та сутність апеляційного оскарження.
2. Подання апеляційної скарги.
3. Підстави перевірки рішення, ухвали, постанови в апеляційному порядку.
4. Ухвала апеляційної інстанції.
5. Строк подання апеляційної скарги.
6. Форма та зміст апеляційної заяви.
7. Відкриття апеляційного провадження.

8. Відмова у відкритті апеляційного провадження.
9. Відзив на апеляційну скаргу.
10. Підготовка справи до розгляду.
11. Порядок розгляду апеляційної скарги.
12. Зміна та доповнення скарги.
13. Відмова від апеляційної скарги.
14. Строк розгляду апеляційної скарги.
15. Підстави для скасування та зміни рішення суду першої інстанції.
16. Порядок реалізації апеляційного оскарження.

Завдання для самоперевірки:

1. Що таке апеляційна скарга?
2. Назвіть причини зміни апеляційної скарги.

Теми рефератів:

1. Перегляд судових рішень у апеляційному господарсько-процесуальному порядку;
2. Суть та роль апеляційного оскарження.

Тема 14. Перегляд господарських справ у касаційному порядку та Верховним Судом України
План роботи

1. Поняття та загальна характеристика касаційного розгляду.
2. Право касаційного оскарження.
3. Завдання касаційної інстанції.
4. Предметні суб'єкти касаційного оскарження.
5. Порядок та строки касаційного оскарження.
6. Форма та зміст касаційної скарги.
7. Відкриття касаційного провадження.
8. Відмова у відкритті касаційного провадження.
9. Підготовка справи до розгляду.
10. Порядок розгляду касаційного оскарження.
11. Відмова від касаційної скарги.
12. Межі розгляду справи у касаційній інстанції.
13. Строк розгляду касаційної скарги.
14. Повноваження касаційної інстанції.
15. Рішення касаційної інстанції.
16. Компетенція та повноваження ВСУ.
17. Підстави подання господарської заяви до ВСУ.
18. Порядок подання господарської заяви до ВСУ.
19. Порядок розгляду господарської заяви ВСУ.

Завдання для самоперевірки:

1. Дайте визначення касаційного оскарження та касаційної скарги;
2. Дайте визначення оскарження у ВСУ.

Теми рефератів:

1. Поняття та загальна характеристика розгляду справи у ВСУ.
2. Поняття та загальна характеристика касаційного розгляду.

Тема 15. Перегляд рішень, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими обставинами. Виконання рішень, ухвал, постанов
План роботи

1. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
2. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами.
3. Виконання господарських судових рішень.
4. Оскарження дій чи бездіяльності органів Державної виконачої служби України.

5. Учасники виконавчого провадження.
6. Виконавчі документи в господарському процесі.
7. Наказ господарського суду та порядок його виконання.
8. Зміст наказу.
9. Порядок пред'явлення та виконання актів господарських судів.
10. Зупинення та відновлення, завершення виконавчого провадження.
11. Поворот виконання судового рішення.
12. Відстрочка та розстрочка, встановлення чи зміна способу та порядку виконання рішень господарського суду.
13. Відповідальність за ухилення від виконання рішення чи ухвали.

Завдання для самоперевірки:

1. Дайте визначення нововиявлених обставин;
2. Порядок зупинення та відновлення господарських справ.

Теми рефератів:

1. Перегляд судових рішень у господарському суді;
2. Особливості виконання рішень господарських судів.

Тема 16. Вирішення господарських спорів Третейськими судами та Міжнародним комерційним арбітражем

План роботи

1. Поняття та значення третейського розгляду господарських спорів.
2. Розгляд господарських спорів у третейських судах.
3. Оскарження рішень Третейських судів.
4. Порядок подання заяви та її зміст.
5. Видача наказу про примусове виконання рішень Третейського суду.
6. Особливість розгляду господарських спорів у міжнародному комерційному арбітражі.

Завдання для самоперевірки:

1. Дайте визначення третейського суду та його ролі;
2. Дайте визначення міжнародному комерційному арбітражу та його ролі.

Теми рефератів:

1. Особливості та роль міжнародного комерційного арбітражу у вирішенні господарських справ;
2. Особливості та роль третейських судів у вирішенні господарських справ.

Зміст самостійної роботи із дисципліни «Господарський процес»

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти складається з таких видів робіт: підготовка до усіх видів поточного і підсумкового контролю, у тому числі практичних занять, залікових модулів і екзамену, самостійного опрацювання окремих питань, що не розглядалися у лекційному курсі, а також виконання творчо-аналітичних завдань до кожної з тем навчальної дисципліни, зокрема написання та захист рефератів, підготовка презентацій тощо.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання є однією з форм навчального процесу, що виконуються під час позааудиторної самостійної роботи. Індивідуальні завдання виконуються здобувачами вищої освіти самостійно з одержанням необхідних консультацій з боку викладача.

Одним з видів індивідуальних завдань з даної навчальної дисципліни є реферат за індивідуальною темою.

Реферати – це індивідуальні завдання, які сприяють поглибленню і розширенню теоретичних знань здобувачів з окремих тем дисципліни, розвивають навички самостійної творчої роботи з навчальною та науковою літературою, розвивають та закріплюють первинні навички дослідницької діяльності, а також застосуванні отриманих знань у здійсненні професійній діяльності. Ця навчальна робота прищеплює навички узагальнення

програмного матеріалу, використання різноманітних джерел, складання бібліографії з теми дослідження, уміння робити порівняльний аналіз, контент-аналіз та засвоювати інші методи пізнання.

При підготовці та написанні індивідуального завдання (реферату) рекомендується використовувати наступний досвід:

Здобувач повинен уважно ознайомитися з рекомендованою тематикою рефератів, запропонованою в цій розробці, і вибрати тему. Можна запропонувати свою власну тему реферату.

З'ясувати зміст обраної теми та цільову настанову, проконсультуватися з цього приводу у викладачів, визначити і накреслити головні питання які підлягають розгляду.

При необхідності скласти план особистої роботи. У плані визначити терміни написання реферату, редагування, виготовлення наочних матеріалів (схем, таблиць, тощо).

Підготувати список необхідної літератури з теми. У цій роботі доцільно користуватися каталогами бібліотек.

Вивчити рекомендовану літературу, тобто вибрати основні положення, які відносяться до теми реферату, з'ясувати фактичний матеріал та висновки, до яких приходить автор. Під час вивчення літератури треба робити відповідні записи, які потім слід використати при написанні реферату.

Характеристика та вимоги до основних компонентів змісту роботи:

При виконанні письмових індивідуально-дослідних завдань бажано дотримуватися відповідних вимог.

Структура індивідуального завдання включає такі основні елементи (орієнтовна):

титульний аркуш (додаток А);

зміст;

вступ;

основна частина, яка складається з 2-3 рівнозначних за обсягом розділів, кожний з яких завершується стислими висновками;

висновки;

список використаних джерел;

додатки (за необхідністю).

Титульна сторінка реферату оформлюється за встановленим зразком та є першою сторінкою реферату, проте номер на ній не проставляється.

Зміст роботи подається на початку реферату. Він повинен бути оформлений як простий або розгорнутий план. Зміст містить назву та нумерацію усіх розділів і підрозділів.

У Вступі необхідно відобразити роль і значення проблеми (теми), що вивчається, вказати мету, завдання, об'єкт роботи.

Основна частина подається у вигляді систематизованої реферативної інформації та її аналізу, що передбачає безпосередній виклад змісту теми реферату, глибоке і всебічне висвітлення її основних положень.

У висновках необхідно підвести підсумки досліджень, які проведені в рефераті.

Список використаних джерел містить перелік літературних джерел, що використовуються при підготовці реферату. Список використаних джерел повинен складати не менше 10 найменувань. Мінімальна кількість джерел має становити не менше ніж 60 % найменувань за останні 5 років. Кількість Інтернет-документів не повинна перевищувати 15 % загальної кількості списку джерел.

Додатки складаються з допоміжних таблиць, розмір яких більший за одну сторінку, діаграм, схем, інструкцій, методик, звітної документації, допоміжних ілюстрацій, тощо і нумеруються в тій послідовності, в якій на них надаються посилання в тексті.

Орієнтований розподіл складових структури реферату та їх обсяг здійснюється в такому порядку:

Таблиця 1

Приблизний розподіл складових структури реферату

Основні елементи структури	Кількість сторінок	Обсяг
Титульний аркуш	1 стор.	Обсяг сторінок 15-20
Зміст	1 стор.	
Умовні позначки (скорочення)	1 стор. (за необхідністю)	
Вступ	1-2 стор.	
Основна частина: 2-3 рівновеликих розділи, які можуть складатися з 2-4 підрозділів (але не обов'язково). Кожна складова основної частини (розділи) завершується стислими висновками (не виносяться до змісту)	до 15 стор. (з загальним обсягом 20 стор.), або до 10 стор. (з загальним обсягом 15 стор.)	
Висновки	1-2 стор.	
Список використаних джерел	10-15 джерел	
Додатки	не регламентуються	Обсяг не обмежений

Правила оформлення реферату:

Текст реферату виконується на стандартних аркушах формату А4 (210x297) і розміщується на одній стороні аркуша. Тип шрифту – Times New Roman Суг. Шрифт основного тексту – звичайний, розмір 14; абзац – 1,25; інтервал – 1,5; текст повинен бути відформатованим по ширині й без перенесень.

Кожна сторінка має однакові поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє, нижнє – 20 мм. Загальний обсяг реферату, виконаного на комп'ютері, – 15-20 сторінок, або 10-15 сторінок рукописного тексту.

Сторінка тексту повинна містити 29-30 рядків.

Розділи нумерують арабськими цифрами, підрозділи – двома арабськими цифрами, розділеними крапкою: перша означає номер розділу, друга – підрозділу. Номер розділу та підрозділу показують перед їх заголовком, у кінці заголовка крапку не ставлять. Підкреслювання, фарбування та переніс слів у заголовках не допускається. Кожний розділ треба починати з нової сторінки.

Усі сторінки роботи послідовно нумерують арабськими цифрами, проставляючи їх у правому верхньому куті (без крапки). Нумерація сторінок починається з титульного листа, на якому цифра «1» не ставиться. Рисунки, таблиці (які розміщені в тексті роботи), список використаних джерел, додатки також включаються до наскрізної нумерації.

При написанні реферату необхідно: викладати матеріал грамотно з використанням наукового стилю писемної мови, логічно, послідовно; чітко формулювати думки; узагальнювати результати досліджень у вигляді таблиць, схем, діаграм, безпосередньо пов'язаних з питаннями теми, але їх кількість не повинна бути надмірною.

Оформлення ілюстрацій, таблиць, цитат:

Усі ілюстрації (графіки, схеми, діаграми тощо) іменуються рисунками. Рисунки нумеруються послідовно в межах розділу та порядкового номера рисунка, розділених крапкою, наприклад: 3.2 (другий рисунок третього розділу). Рисунки повинні розміщуватися зразу після посилання на них у тексті реферату. Кожний рисунок повинен супроводжуватися змістовним підписом. Підпис розміщується під рисунком в один рядок з номером.

Таблиці повинні мати назву, яка відображає їх зміст. Таблиці повинні бути компактними, наочними і зрозумілими. Небажаним є перенос таблиць, якщо зони повністю вміщуються на одній сторінці.

Усі таблиці повинні бути пронумеровані. Номер таблиці ставиться зліва від назви і складається із номера розділу та порядкового номера таблиці, розділених крапкою, наприклад, 1.1. (перша таблиця першого розділу), 2.1 (перша таблиця другого розділу).

Скорочення слів у заголовках розділів, підрозділів, таблиць, додатків і в підписах під рисунками не допускається, а в тексті можливі лише загальноприйняті скорочення.

При написанні реферату обов'язковими є посилання на автора та джерело, звідки запозичені матеріал або окремі дані. Цитати, взяті із праць або офіційних документів, повинні відповідати оригіналу.

Перелік літературних джерел, використаних при виконанні реферату, наводять наприкінці тексту, а по тексту повинні бути наведені посилання, які подаються у квадратних дужках з вказівкою номеру джерела у списку літератури та сторінки, наприклад, [1, с. 15–11], або «... у працях [3–5]...», або «... у працях [3; 5]...» і т. д.

Бібліографічний опис списку використаних джерел:

Необхідно оформляти з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Література подається в алфавітному порядку або в порядку посилання в тексті.

Наведені в списку використаних джерел друковані праці записують мовою оригіналу і оформляють згідно з вимогами державного стандарту.

Порядок подання та захист індивідуального завдання:

1. Звіт про виконання індивідуального завдання подається у вигляді скріплених аркушів формату А4 (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання.
2. Індивідуальне завдання подається викладачу, який проводить практичні заняття з даної дисципліни, не пізніше ніж за 2 тижні до семестрового контролю.
3. Оцінка за індивідуальне завдання виставляється на заключному занятті (практичному тощо) з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача з його змістом. Можливий захист завдання шляхом усного виступу здобувача під час проведення практичного заняття (до 5 хв.).

Питання до іспиту із дисципліни «Господарський процес»

1. Поняття господарського процесуального права України.
2. Предмет і метод господарського процесуального права.
3. Взаємозв'язок господарського процесу з іншими галузями права України.
4. Джерела господарсько-процесуального права.
5. Господарське процесуальне право як наука і навчальна дисципліна.
6. Історія торговельної та господарської юрисдикції як передумова сучасної спеціалізації господарських судів.
7. Система господарських судів України.
8. Система господарських судів зарубіжних країн (США, Германия, Великобританія).
9. Організація діяльності господарських судів щодо відправлення правосуддя.
10. Поняття підвідомчості і підсудності справ господарським судам, їх відмінність.
11. Поняття підвідомчості господарських справ.
12. Поняття підсудності справ господарським судам.
13. Територіальна та виключна підсудність.
14. Передача справ господарськими судами.
15. Система господарських судів.
16. Повноваження та склад господарських судів.
17. Основні положення досудового врегулювання господарського спору.
18. Порядок пред'явлення претензії та строки її розгляду.
19. Розгляд заявником претензії.
20. Медіація як альтернативний спосіб досудового врегулювання спору.

21. Поняття і класифікація учасників господарського процесу.
22. Суддя як головний учасник судового процесу.
23. Права і обов'язки учасників.
24. Зловживання процесуальними правами.
25. Сторони як учасники господарського процесу.
26. Треті особи у процесі судовому.
27. Представники сторін і третіх осіб у процесі.
28. Прокурор як учасник господарського процесу.
29. Судовий експерт у процесі.
30. Перекладач.
31. Посадові особи й інші працівники підприємств, організацій, державних установ тощо.
32. Поняття і види судових витрат.
33. Судовий збір. Витрати, пов'язані із розглядом справи.
34. Розподіл судових витрат.
35. Склад судових витрат.
36. Поняття і види строків у господарському процесі.
37. Порядок обчислення процесуальних строків.
38. Порядок встановлення процесуальних строків.
39. Зупинення процесуальних строків.
40. Закінчення процесуальних строків.
41. Продовження процесуальних строків.
42. Судові виклики та повідомлення. Ухвали та повістки.
43. Поняття доказування та доказів.
44. Предмет і межі доказування.
45. Класифікація доказів.
46. Характерні риси доказів.
47. Оцінка доказів.
48. Доказування та підстави звільнення від доказування у господарському судочинстві.
49. Процес доказування. Обов'язок доказування.
50. Письмові докази.
51. Показання свідків.
52. Особливості електронних доказів.
53. Експертиза. Витребування документів. Висновок експерта.
54. Поняття та система забезпечувальних заходів.
55. Запобіжні заходи.
56. Заходи до забезпечення позову. Правове регулювання запобіжних заходів.
57. Відшкодування шкоди завданої вжиттям запобіжних заходів.
58. Підстави та заходи до забезпечення позову.
59. Заява про забезпечення позову. Скасування забезпечення позову.
60. Поняття та види примирень у господарському процесі.
61. Досудове врегулювання господарських спорів та розбіжностей, що виникають при укладанні, зміні та розірванні господарських договорів.
62. Мирові угоди у господарському процесі.
63. Поняття господарсько-процесуального примусу.
64. Поняття господарсько-процесуальної відповідальності.
65. Форми господарсько-процесуального примусу.
66. Форми господарсько-процесуальної відповідальності.
67. Поняття та елементи позову у господарському процесі.
68. Форма та зміст позовної заяви. Ціна позову.
69. Документи, що додаються до позовної заяви. Об'єднання позовних вимог.
70. Відмова у прийнятті позовної заяви. Повернення позовної заяви.
71. Порушення провадження по справі.

72. Відзив на позовну заяву. Зміст та форма відзиву.
73. Відповідь на відзив. Заперечення.
74. Зустрічний позов. Вимоги до письмових заяв і клопотань.
75. Поняття наказового провадження.
76. Вимоги, за якими надається судовий наказ.
77. Форма та зміст заяви, про видачу судового наказу.
78. Підстави та наслідки відмови від видачі судового наказу.
79. Порядок розгляду заяви про видачу судового наказу.
80. Зміст і форма судового наказу.
81. Форма і зміст заяви про скасування судового наказу.
82. Порядок розгляду заяви про скасування судового наказу.
83. Набрання судовим наказом чинності.
84. Сутність та значення судового розгляду господарського спору у суді першої інстанції.
85. Відкриття провадження по справі.
86. Підготовче провадження. Розгляд заяви про відмову позивача від позову.
87. Розгляд справи по суті. Фіксування судового процесу.
88. Зупинення провадження по справі та його поновлення.
89. Визнання позову відповідачем.
90. Мирова угода сторін.
91. Закінчення провадження у справі без прийняття рішення.
92. Порядок прийняття, форма та зміст рішення господарського суду.
93. Додаткове рішення. Ухвали місцевого господарського суду.
94. Залишення позову без розгляду.
95. Види судових рішень.
96. Порядок прийняття, форма та зміст рішення.
97. Ухвала та її зміст. Додаткове рішення.
98. Роз'яснення та виправлення рішень, ухвал. Окрема ухвала господарського суду.
99. Поняття та сутність апеляційного оскарження.
100. Подання апеляційної скарги.
101. Підстави перевірки рішення, ухвали, постанови в апеляційному порядку.
102. Ухвала апеляційної інстанції.
103. Строк подання апеляційної скарги. Форма та зміст апеляційної заяви.
104. Відкриття апеляційного провадження. Відмова у відкритті апеляційного провадження.
105. Відзив на апеляційну скаргу.
106. Підготовка справи до розгляду.
107. Порядок розгляду апеляційної скарги.
108. Зміна та доповнення скарги.
109. Відмова від апеляційної скарги.
110. Строк розгляду апеляційної скарги.
111. Підстави для скасування та зміни рішення суду першої інстанції.
112. Порядок реалізації апеляційного оскарження.
113. Поняття та загальна характеристика касаційного розгляду.
114. Компетенція та повноваження ВСУ.
115. Підстави подання господарської заяви до ВСУ.
116. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
117. Виконання господарських судових рішень.
118. Поняття та значення третейського розгляду господарських спорів.
119. Особливість розгляду господарських спорів у міжнародному комерційному арбітражі.

10. Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Господарський процесуальний кодекс : Закон України від 06 листопада 1991 р. № 1798-ХІІ (в ред. Закону України № 2147-VIII від 03.10.2017 р.) Відомості Верховної Ради України. 2017. № 48. Ст. 436.
3. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06 липня 2005 р. № 2747-IV (в ред. Закону України № 2147-VIII від 03 жовтня 2017 р.). Відомості Верховної Ради України. 2017. № 48. Ст. 436.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року №435. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356.
5. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. №1618-IV (в ред. Закону України № 2147-VIII від 03.10.2017). Відомості Верховної Ради України. 2017. № 48. Ст. 436.
6. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 року № 3425-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 39. Ст. 383.
7. Про Міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4002-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 25. Ст. 198.
8. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 28. Ст. 232.
9. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 № 851-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 36. Ст. 275.
10. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 травня 2003 р. № 852-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 36. Ст. 276.
11. Про третейські суди: Закон України від 11 травня 2004 р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 35. Ст. 412.
12. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 30. Ст. 260.
13. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV Відомості Верховної Ради України. 2006. № 15. Ст. 128.
14. Про судовий збір : Закон України від 08. липня 2011 р. № 3674-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 14. Ст. 87.
15. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень : Закон України від 05.06.2012 р. № 4901-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 17. Ст. 158.
16. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05 липня 2012 р. №5076-VI // Відомості Верховної Ради України. 2013. № 27. Ст. 282.
17. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. №1697-VII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2-3. Ст. 12.
18. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Відомості Верховної ради України. 2014. № 49. Ст. 2056
19. Про забезпечення права на справедливий суд : Закон України від 12.02.2015 р. № 192-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. №18, №19-20. Ст. 132.
20. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. №29. Ст. 535

21. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. №1404-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. №30. Ст. 542
22. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02 червня 2016 р. №1402-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545.
23. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки: Указ Президента України від 20.05.2015 № 276/2015. Урядовий кур'єр. 2015. №92
24. Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів : Указ Президента України від 12.12.2017 р. № 412/2017. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/412/2017>
25. Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів : Указ Президента України від 12.12.2017 р. № 413/2017. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/413/2017>
26. Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах : Указ Президента України від 29.12.2017 р. № 452/2017. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/452/2017/paran61#n61>
27. Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати : Постанова Кабінету Міністрів України від 08 лютого 1995 р. № 100. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/100-95-%D0%BF>
28. Про затвердження Інструкції про порядок і розміри компенсації (відшкодування) витрат та виплат винагороди особам, що викликаються до органів досудового розслідування, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним спеціалізованим установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів : Постанова Кабінету Міністрів України від 1 липня 1996 р. N 710 (із змінами і доп.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/710-96-%D0%BF>
29. Про граничні розміри компенсації витрат, пов'язаних з розглядом цивільних, адміністративних та господарських справ, і порядок їх компенсації за рахунок держави : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2006 р. № 590 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2018 р. № 155). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/590-2006-%D0%BF/paran19#n19>
30. Деякі питання виконання рішень судів, що гарантовані державою, а також рішень Європейського суду з прав людини : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 № 703. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/703-2015-%D0%BF>
31. Про затвердження Інструкції з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 17.07.2017 № 591. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17>
32. Про запровадження Єдиного реєстру довіреностей та внесення змін і доповнень до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України : Наказ Міністерства юстиції України від 28 грудня 2006 року №111/5. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1378-06>
33. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування : Наказ Міністерства юстиції України від 11 листопада 2011 року №3306/5. URL: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1298-11
34. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : Наказ Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 року №296/5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12>
35. Інструкція з організації примусового виконання рішень : Затв. наказом Міністерства юстиції України від 02.04.2012 р. № 512/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12>

36. Про затвердження Порядку проведення рецензування висновків судових експертів та висновків експертних досліджень : Наказ Міністерства юстиції України від 25.05.2015 р. № 775/5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0605-15>
37. Про затвердження переліку відомостей про судовий збір : Наказ Державної судової адміністрації України від 07.12.2012 р. № 164. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v0164750-12>
38. Про визначення кількості суддів у місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, міста Києва : Наказ Державної судової адміністрації України від 08.08. 2017 р. №843. URL: https://dsa.court.gov.ua/userfiles/file/DSA/DSA_2017_all_docs/17ordersmarch/N_843.pdf
39. Особливості нотаріального посвідчення довіреності : Роз'яснення Міністерства юстиції України від 22 січня 2014 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0001323-14>
40. Про затвердження роз'яснення щодо порядку надання аудиторами та аудиторськими фірмами аудиторських послуг у формі експертиз : Рішення Аудиторської палати від 27.02.2014 р. № 290/8. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/rada/show/vr_08230-14
41. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень : Рішення Вищої ради правосуддя від 19.04.2018 р. № **1200/0/15-18** URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v1200910-18>
42. Про затвердження Положення про автоматизовану систему документообігу суду : Рішення Ради суддів України від 02.04.2015 р. № 25 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v0025414-15>.

Основна:

1. Абрамов Н.А. Обновлённый Хозяйственный процесс Украины: учеб. пособ. Харьков: «БУРУН КНИГА», 2012. 192 с.
2. Беляневич В. Е. Господарський процесуальний кодекс України : (із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.) : наук.-практ. комент. Київ: Юстініан, 2011. 1160 с.
3. Будурова Г. Що привнесе в господарський процес новий ГПК: думки науковців та практиків. Закон і Бізнес. 23.04. 29.04.2016 р. URL: http://zib.com.ua/ua/123269-scho_privnese_v_gospodarskiy_proces_noviy_gpk_dumki_naukovci.html
4. Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ. Харків : Еспада, 2013. 560 с.
5. Іванюта Н. Господарський процесуальний кодекс України: проблеми юридичної техніки. Підприємництво, господарство і право. 2018. №4. С. 80-85
6. Іванюта Н. В. Забезпечення позову в господарському судочинстві. Донецьк: Юго-Восток, 2013. 158 с.
7. Ніколенко Л.М. Доказування в господарському судочинстві. Одеса: Фенікс; Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. 415с.
8. Олійник О.Б. Судова документація: навч. підруч. Київ: Видавництво «Юридична практика», 2007. 282 с.
9. Резнікова В. Сучасні тенденції розвитку господарського процесу України. Право України. 2017. № 9. С. 9 – 27.
10. Роїна О.М. Господарський процес : Практ. посіб. Київ: Алерта; ЦУЛ, 2011. 192 с.
11. Руденко М.В., Васильєв С.В., Рибалко Г.С. Господарський процес. Київ, 2014. 368 с.
12. Світличний О. П. Господарський процес: підручник. Київ: НУБіП України., 2016. 337 с.
13. Степанова Т. В. Хозяйственный процесс Украины в схемах : учеб. Пособие. Одесса : Атлант, 2012. 146 с.
14. Теліпко В.Е. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. Станом на 01 грудня 2010 року Київ: Центр учбової літератури, 2011. 608 с.

Допоміжна:

1. Актуальні проблеми господарського законодавства. [монографія]. / Гаєвець М.В., Горіславська І. В., Канарик Ю. С., Панькова Ю. С., Поліно Н. А., Світличний О.П., Черкашин Д. К. К: – «ЦП» КОМПРИНТ», 2013. – 678 с.
2. Балюк І. А. Господарське процесуальне право: Навч. посібник.: КНЕУ, 2008. – 224 с.
3. Беляневич В. Е. Науково-практичний коментар господарського процесуального кодексу України. Станом на 1 грудня 2010 р. / За ред. Притики Ю. Д. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 608 с.
4. Васильєв С. В. Господарський процес України: підручник. – К.: ЭСПАДА, 2010. – 288 с.
5. Губарєв С. В. Наслідки затвердження мирової угоди господарським судом // Право України: пошук оптимальних моделей правового регулювання: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (19 жовтня 2018 р.) - Л., - 2018. - С. 55-59.
6. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О. І. Харитонові. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
7. Господарські суди в Україні: історичний нарис, портрети, події: Наук.- попул. вид. / Д. М. Притика, А. Й. Осетинський. К.: Ін Юре, 2006. 464 с.
8. Курило В.І., Світличний О.П. Господарське законодавство: [навчальний посібник] / Курило В.І., Світличний О.П. – К.: ІРІДУМ, 2009. – 360 с.
9. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Господарський процес» для студентів денної та заочної форми навчання юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Навчальне видання/О. П. Світличний. – Київ: «ЦП»КОМПРИНТ», 2013. – 50 с.
10. Несинова С.В., Воронко В.С., Чебікіна Т. Господарське право України. Навч. посіб./За заг. ред. С.В. Несиної. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 564 с.
11. Окремі види господарської діяльності: правові аспекти. [монографія]. / Гаєвець М.В., Горіславська І. В., Панькова Л.О./ За заг. ред. В.І. Курила. – Київ: «ЦП»КОМПРИНТ», 2012. – 508 с.
12. Основи права інтелектуальної власності : навчальний посібник / В.І. Курило, О.П. Світличний, І. В. Гиренко; за заг. ред. О.П. Світличного – Донецьк: видавництво «Донбас», 2012. – 262 с.
13. Роїна О. М. Господарський процес: Практичний посібник. (2-е вид. – К.: КНТ, 2005. – 208 с.
14. Світличний О. П. Правова охорона торговельної марки. [монографія]. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2013. – 286 с.
15. Цивільний кодекс України: коментар/За заг. ред. Є.О. Харитонова, О. М. Калітенко. – Одеса: Юридична література, 2003. – 1080 с.
16. Чернадчук В.Д., Сухонос В. В. Основи господарського процесуального права України: Навчальний посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2003. – 220 с.
17. Чернадчук В. Д., Сухонос В. В., Нагребельний В. П. та ін. Господарське процесуальне право України: Підручник / В.Д. Чернадчук, В.В. Сухонос, В.П. Нагребельний, Д. М. Лук'янець; За заг. ред. к.ю.н. В.Д. Чернадчука. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 331 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/a#Find>
2. Урядовий портал: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
3. Міністерство юстиції України: <https://minjust.gov.ua/>
4. Державна судова адміністрація України: <https://dsa.court.gov.ua/dsa/>
5. Конституційний суд України: <http://www.ccu.gov.ua>

6. Верховний Суд України: <http://www.scourt.gov.ua/>
7. Офіційний веб-портал «Судова влада України»: <http://www.scourt.gov.ua>
8. Державна судова адміністрація України: <http://dsa.court.gov.ua/dsa/>
9. Єдиний державний реєстр судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/>
10. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Сайт Національної парламентської бібліотеки України: <http://nplu.org>.
12. Бібліотека ПНПУ ім. К.Д. Ушинського <https://library.pdpu.edu.ua>.

